

Emil Kwidziński

Streszczenie pracy doktorskiej

Zieloni w Parlamencie Europejskim: ideologia, program polityczny i wizja integracji europejskiej w latach 1979-2024

Celem pracy była kompleksowa analiza ideologii, programu politycznego oraz wizji integracji europejskiej grupy Zielonych w Parlamencie Europejskim w latach 1979-2024. Badania skoncentrowały się na trzech głównych hipotezach: (1) ideologia ekologizmu jest nadrzędna wobec różnic narodowych, (2) program polityczny Zielonych ewoluował od antysystemowej agendy do prosystemowej oraz (3) ich wizja integracji europejskiej opiera się na idei federalizmu.

Analiza opiera się na zbadaniu dokumentów programowych Zielonych (takich jak manifesty wyborcze z lat 1984-2024) oraz studiach przypadków. Wykorzystano podejście neoinstytucjonalne.

Mimo że ekologizm integruje europejskie partie Zielonych, różnice narodowe prowadzą do wewnętrznych podziałów, szczególnie w kwestiach gospodarczych, społecznych i podejścia do integracji europejskiej. Przykłady obejmują różnice między Zielonymi z Niemiec, którzy wspierają wizję federalistyczną, a Zielonymi z Wysp Brytyjskich i Skandynawii, bardziej sceptycznymi wobec integracji. Różnice te wynikają z różnych tradycji politycznych, historii oraz specyfiki gospodarczej poszczególnych państw.

Program polityczny Zielonych ewoluował od antysystemowej agendy do prosystemowej, obejmującej wszystkie obszary polityki Unii Europejskiej. Początkowo Zieloni byli eurosceptyczni, krytykując integrację za promowanie neoliberalnej polityki gospodarczej. W latach 90. nastąpiła zmiana w kierunku proeuropejskich poglądów, wynikająca z potrzeby koordynacji działań na poziomie europejskim. Zieloni zaczęli promować reformy na rzecz większej przejrzystości, demokracji i zrównoważonego rozwoju. Przez lata stali się jedną z najbardziej proeuropejskich grup, promując Europejski Zielony Ład i demokratyzację procesów decyzyjnych.

Zieloni widzą w federalizmie rozwiązanie wielu problemów strukturalnych Unii Europejskiej, promując głębszą integrację i wzmocnienie Parlamentu Europejskiego. Ich wizja

federalizmu polega na zrównoważonym podziale kompetencji między poziomem europejskim, krajowym i regionalnym, z silną współpracą ponadnarodową w kluczowych kwestiach.

Praca wykazała, że ideologia ekologizmu była kluczowa dla działalności Zielonych, choć różnice narodowe wciąż mają istotne znaczenie. Program polityczny Zielonych ewoluował w kierunku proeuropejskim, a ich wizja integracji europejskiej konsekwentnie dąży do federalizmu. Zieloni odgrywają coraz większą rolę w polityce europejskiej, wpływając na kształtowanie polityk unijnych i promowanie zrównoważonego rozwoju.

Przyszłość Zielonych w Parlamencie Europejskim wygląda obiecująco, szczególnie w kontekście rosnącego znaczenia kwestii klimatycznych i ekologicznych. Mają szansę zwiększyć swój wpływ poprzez dalsze promowanie proekologicznych rozwiązań, budowanie koalicji oraz angażowanie społeczeństwa obywatelskiego. Kluczowe będzie jednak utrzymanie autentyczności i skuteczna komunikacja z wyborcami w obliczu rosnącej konkurencji ze strony innych ugrupowań politycznych, które również włączają kwestie ekologiczne do swoich programów. Zieloni muszą zachować swoją pozycję jako pionierzy polityki ekologicznej, jednocześnie współpracując z innymi partiami na rzecz realizacji wspólnych celów, aby skutecznie stawić czoła globalnym wyzwaniom.